

Cuvântul de atitudine

M. Biblioteca Palat Cultural
Arad

Apare afară de Luni și zilele după sârbă-
toare zilnic. — Redacția și Administrația
Strada Românilor No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 Lei, pe jumătate
de an 400 Lei, pe un sfert 200 Lei, pe
lună 70 Lei. Pentru America pe an 5 dolari

România și Ungaria

— Părerile unui scriitor maghiar și chestia Basarabiei —

Ne-am ocupat la timp cu părerile scriitorului maghiar Ladislau Szabó, care într'un număr din zilele trecute al ziarului budapestan „Pesti Napló”, încearcă prin niște sugestii bazate pe dorinți și insinuațiuni, cari trebuesc relevate, să credem, cu dsa împreună, că e momentul ca, din necesitate, România să caute o apropiere de Ungaria. Rațiunea cu care debutează dsa, nu e lipsită de sa oare.

Dsa considerând probabil Italia ca axă politică în centrul și estul european, e de părere că, în comparație cu a României, situația Ungariei este azi mai favorabilă, deoarece pe când Italia n'a implinit generalului Averescu cererea recunoașterii Basarabiei, pe când contelui Bethlen Italia i-a oferit ieșirea la portul Fiume înainte chiar ca premierul ungur să se deranjeze la Roma.

O fi dl László scriitor politic — dar diplomatic nu prea ie. Afară dacă intenția d sale este nu de a apropia România de Italia ci de a diviza de această putere, în care caz nu mai înțelegem afirmarea d sale că situația Micei Înțelegeri s'ar fi schimbat în ultimul timp ceace, în trecut fezis — s'a dezmințit numai dela noi, dar și dela Belgrad și dela Praga, tocmai după încheierea tratatului italo român.

Di László crede că chestiunea Basarabiei ar fi provocat situațiunea că unul din aliați — România — nu mai află sprijin în ceilalți doi. E regretabil ca un scriitor politic ca d-sa să uite acest lucru elementar că tratatele de alianță între cele trei puteri ale Micei Înțelegeri sunt făcute pe baza garantării reciproce a integrității teritoriale a ficăruia și că tocmai când d-sa afirmă că pe sprijinul Marei Antante România n'ar putea compta, s'a publicat textul tratatului franco-român.

Dar d-sa crede că sprijinul Micei Înțelegeri nu e suficient pentru a garanta României stăpânirea Basarabiei și deci sugerează sprijinul Ungariei, care, în situația de azi, după dl László, n'ar avea decât să atace România la Nord în cazul când ea ar fi atacat la Nistru.

Di László uită însă că, dacă față de Rusia, aliatele României din Mica Înțelegere păstrează libertatea de acțiune, cum o păstrează și România, față de o Ungarie care ar încerca o lovitură împotriva ordinii stabilită prin tratate, toate puterile cari au interesul de a respecta această ordine — și între ele e și Italia — ar reacționa. Exemplul l'am avut în chestiunea restaurării Habsburgilor.

A pleda o apropiere între România și Ungaria e natural — cu

deosebire din partea Ungariei și pe chestiuni economice ea este și frireasă. A încerca însă să se

turbare ape limpezi arată prea vădit intenția de a pescui în ape turburi. Lt.

O chemare pentru românii din Arad

— Să susținem corul „Armonia” —

Un pas, o faptă să cere dela românii din Arad, cari doresc a-și strănge rândurile și a se grupa într'un cerc modest, frumos, de a-și manifesta sentimentele românești prin cânt, adică a sprijini corul mixt „Armonia” din ce în ce mai mult, să plece ecoul acesta sănătos, românesc, cât mai sigur, puternic, în depărtare, spre a dovedi și astfel lumii existența, voia și trăinicia noastră, a românilor din Arad.

Corul susamintit a luat ființă după neuitatele clipe de fericire, de unificarea noastră — de după războiul mondial — cu patria mamă!

O mână de români (bărbați și femei), cari merită toată atențiunea au înțeles și sprijinesc o manifestare — grupare românească, în frunte cu dl pres. agil adv. dr. A. Stoinescu și neobositul maestru de cor dl prof. Atanasie Lipovan.

Se întristează omul, când constată, că în anul 1924 în orașul Arad, cu populație românească de atâtea mii, corul se compune din 40—60 membrii activi, stabili, nestabili, (jumătatea acestora studenți), căci în lipsa și a studenților, la sărbătorile mari ale anului, slab merge cu corul ajutat numai de câțiva români și creștini buni. Nu i însuflețire!

Cred că, avându-se în vedere numărul românilor din Arad, fără o oarecare mare efortare, s'ar putea face un cor din 100—120 persoane, adică prin puțină bunăvoință și din partea acelor, cari știu simți și doresc și a cânta românește!

Spre încurajarea și întărirea coru-

lui nostru au ridicat întâiu glasul de trezire și asociare marii noștri conducători, întocmai ca prea bunul nostru păstor suprem sufletesc P. S. Sa episcopul dr. Comșa, inimosul și bunul nostru român dl prefect V. Boneu, precum și alți factori de seamă.

Deci grija, îndemnul celor mari este o dovadă, că fără multă șovăire, noi, românii, cei cari dispunem de oarecare aptitudini muzicale, unindu-ne, și să nu mai stăm tot meren la o parte nepăsători, neinsuflețându-ne deloc în direcția aceasta nobilă, petrecând timpul în plimbări, și ocupații fără rost!

Să ne gândim la timpurile critice de azi, la lupta cinstită după existență, că atunci, când câștigătorii de pâine (bărbați și femei) deopotrivă din greu muncesc zilnic, nu se prea poate pretinde mult sacrificiu, însă cari pot sacrifica săptămânal 2 ore într'o atmosferă plăcută și de recreare prin cântările dulci și melodiile românești, sperăm că este o faptă nobilă și prea frumoasă.

Deviza membrilor corului „Armonia” este: „Azi mai puțin, iar mâine mai mulți și mai tari!”

Și Lugojul are renumitul compozitor și maestru Vidu, unde iarăși se audevereste, că vocea este un dar, și unde se asociază — indiferent de profesie, — intelectualul ca meseriașul și țărânul, numai... să cânte românește!

Iar rezultatul este superb...

Datorința tuturor românilor buni, din loc, este a da mână de ajutor corului „Armonia”, prin a lua parte ac-

Mozart

(1756—1791)

Artistul superior pe care îl chema Mozart s'a născut la Salzburg.

De când era de trei ani, urma cu luare aminte lecțiile de clavecin ce îi dădea surorii sale mai mari, tatăl său Leopold Mozart, maestru de capelă la episcopia din oraș.

Pentru el fu jucărie să învețe elementele muzicii și toate exercițiile pe cari nu le pot suferi elevii cei mai serioși.

Compozitor precoce, el cânta mănuețe și arii compuse de el, pe cari primii săi biografi le-au cules — sunt 22 — și care arată adâncimea genului său din copilărie.

Când era de cinci ani sfârși un concert a cărui execuție smulse lacrimi de bucurie și de admirație tuturor amicilor familiei.

Matematicile îi plăcură așa de mult, în cât umplea de cifre ziurile și

dușumeaua din odaie fără ca acest studiu abstract să-i atingă dragostea ce avea în inimă. În loc să se glorifice cu laudele maestrilor săi, el îi întreba cu nevinovăție:

— Mă iubiți?

Și se întrista dacă nu-i răspundeau îndată: da.

Leopold Mozart, incredințat că prevedința îi impusese o misiune mare dându-i un fiu așa de minunat înzestrat, făcu toate sacrificiile ca să o îndeplinească.

În 1762 duse pe Mozart la Munich și la Viena, împreună cu sora lui care avea o voce prea frumoasă, ca să câștige cu talentele copiilor săi cu ce să le plătească educația.

Împăratul Francisc I dădu copilului fermecător fel de fel de daruri, după ce îl puse să cânte pe un clavier pe ale cărui clape pusese un cearșaf.

El îi dădu o haină brodată cu aur, la fel cu a arhiducelui și îl lăsă să se joace cu tână a ducelui, viitoarea regină a Franței.

Fără să ia lecții vre-o dată, Mozart învăță singur să cânte cu vioara și cântă admirabil într'un concert.

Supus tot-d'auna tuturor dorințelor tatălui său, muncea cântând pretutindeni.

La Paris știm entuziasmul lui Ludovic XV, al reginei și al fetelor lor care îl puseră cu ele la masa regescă, fără a-l ajuta însă cu bani, căci iacă ce scrie tatăl său:

— „Dacă toate sărutările ce primește fiul meu ar fi bani de aur, nu am avea a ne pînge. Din nenorocire oțelul și birtașul nu-i putem plăti cu sărutări”.

La Londra după ce execută la prima vedere pasagii din operele lui Bach și Haendel, dobândi dela regele George III un dar de 80 de guinee și câștigă și ceva din concertele ce dădu.

În Holanda era să piară împreună

cu sora sa din pricina unor firi-guri.

După ce umblă trei ani prin Franța și Elveția, se întoarse la Viena unde compuse, după dorința împăratului Iosef II, muzica unei opere. Finta simplă, pe care necazul celor geloși o făcu să nu poată fi jucată, dar se mângăie scriind o liturghie pentru patru voci și orchestră, care se cântă în fața Curții.

La sfârșitul anului 1769, după ce studiă limba italiană, trecu prin Italia, unde cei mai celebri maestri îl numiră ilustrul maestru, divinul Saxon, și blânda lebedă din Salzburg.

În timpul săptămânei sfinte în Roma, la capela Sextină, auzi Miserere de Allegri, de pe care nu era voie a se lua copii, și îl însemnă tot în fundul pălăriei, așa că îl reproduse întreg.

Mai reproduce pe din afară o liturghie pe care o auzise la Sfântul Petre.

El fu apoi numit de Papa Cavalier al Pintenului de aur, fu acoperit de onoruri, dar păstra o simplitate ad-

tivă, ori a îndruma din jurul lor pe cei mai chemați de a putea sprijini prin o participare și interesare mai mare această nobilă reuniune, a sufletelor de român!

Interesându-ne mereu cu toții de acest cor din localitate, vom vedea cu putem să ne înjghebăm și să ne întărim puternic!

Conducătorii diferitelor servicii publice și particulare prin îndrumarea subalternilor lor mult bine pot face, prin sporirea forțelor corului orașului.

Ori cucernicii preoți, ziaristi, părinți etc. deasemenea pot atrage atențiunea acelor cari ar putea sacrifica 1—2 ore la săptămână probelor, pentru că la timp să eșim în public cu forțe bune și tari, să răsună doina...

Tot începutul e greu!

Și noi suntem la început, însă o voință tare și o dragoste față de comorile noastre — cântările românești — să ne unească!

Români buni! Români adevărați! Sprijiniți corul »Armonia«, care din voi se compune, al vostru este și... pentru voi!

Adusu-mi-am aminte...

Cuvintele din frumosul prohod neîncălțusează sufletele... ne urmăresc prețutindeni în toate momentele din viața noastră sunetele cântării:

„Adusu-mi-am aminte, de Prorocul, ce strigă...”

... și din zi în zi tot mai convingi suntem de adevărul: „Oare cine, este împăratul, sau săracul, sau bogatul... sau dreptul, sau păcătosul”? Cu mângăiere creștinească trebuie să răbdăm durerile cele mai teribile, când vedem, că pierdem dintre noi, unul din cei mai merituosi bărbați și din cele mai bune clase sociale.

Și de data aceasta, industria română dela noi a pierdut pe cel mai aprig luptător al ei, pe un desăvârșit măiestru croitor, Traian Pacu, absolventul cursului regnicolar de meserii, unde fusese trimis pe speșele municipiului Arad pentru aptitudinile și meritele sale excepționale.

Atelierul recunoscut vestit și în afară de județ, cu firma Marticiu și Pacu din Arad este o frumoasă dovadă a progresului ajuns de către defunctul pe terenul industriei pentru care s'a devotat.

Industria românească pierde pe unul dintre cei mai valoroși membrii ai săi, — noi un român bun, iar familia, un soț și un adevărat tată model.

mirabilă, rugând pe mama sa să se roage la Dumnezeu pentru succesul operei sale Mitridat, care avu 22 de reprezentații la Milan.

Opera La Finta Giardiniera îi asigură și mai mult gloria, dar bani nu-i aduse.

Îi fu peste putință să dobândească locul de maestru de capelă în orașul său natal, și cel de director al concertelor dela curtea Bavariei, plătit numai cu 1000 de franci.

Se duse la Paris cu mama lui, cu gând să câștige ceva, dar găsi numai dușmani și abia putu da câteva lecții.

Iată ce scria tatălui său:

„De ar fi aci cineva care să aibă urechi să audă, inimă să simtă, și numai puțină idee de artă, m'ar mângăia de toate necazurile, dar oamenii cu cari mă aflu sunt niște brute, în ceea ce privește muzica...”

„Mă gândesc mereu la Dumnezeu, îi recunosc a tot puternicia, mă tem de mânia lui, dar îi cunosc bunătatea, mila, îndurarea către creaturile sale;

MISCAREA CULTURALA

Despărțire

De S. di Giacomo

În cea din urmă seară de Decembrie a anului 18... portarul meu puse pe măsuta de care mă slujesc atât pentru a mânca cât și pentru învățătură o scrisoare pe al cărei plic se afla tipărit cu caractere mari: Ministerul Instrucțiunii Publice. Decretul de numire Eram profesor — însășișit.

Și iacă-te — mă gândii, deschizând foaia și aruncându-i o privire rapidă — iacă-te deci pedagog la donăzecișicinci de ani, în cea mai frumoasă epocă a vieții și cu atâtea iluzii diferite în suflet! Du-te acum: și predează băieților sub călăuză programelor obișnuite și vorbește-le despre isprăvile lui Pyrus și Leonidas, despre războaiele Peloponessusului și retragerea Macedonenilor.

Iacut, vârați foaia în plic și o pusei pe masă. Și rămăsei acolo, așezat în fața ei și aproape mirat de seninătatea cu care primeam vestea aceea atât de așteptată totuși și pe care nu nădăjduiam s'o primesc așa de repede. Cum! — mă gândeam — câștig un loc sigur și care îți asigură bătrânețile — reușești să îți procuri o leafă sigură în timp ce atâția alții, mai bătrâni decât tine, și mai capabili, și mai modești visează în zadar una mai mică; ajungi la mica glorie a învățământului, la un titlu, la viitorul tău în sfârșit — și nu binecuvintezi providența, nu te socotești fericit?

Adevărat, adevărat: singur pe lume deja — mama, moartă în vara anului precedent, urmase pe tata în micul cimitir al satului meu — fusesem nevoit până azi să trăiesc la Napoli — în acest oraș atât de mare, atât de expresiv, atât de sgomotos — viața studentului sărac și necunoscut care abia poate să-și permită luxul unei singure și modeste mase pe zi acela al unui singur costum pe an. Un altul deci în locul meu ar fi fost într'adevăr mai mulțumit.

Dar eu rămăsăi acolo, în fața acelei participări, pe care mai mulți dintre tovarășii mei mi-ar fi invidiat-o, privind-o aproape cu melancolie.

Pentru alții viața începea de acolo, dela hărtia aceea. Pentru mine, mi se părea din potrivă că acolo trebuia să se oprească! Da, da, să se oprească! Cum să impun sufletului meu care se întorcea îndărăt și dedea depărtându-se puțin câte puțin, dispărând aproape ca într-o negură rece, idealurile cele mai nobile hrănite până acum? Arta, poezia, literatura, o întreagă viziune luminoasă de succes se dezolva și ochilor fanteziei care creiașe lucruri, persoane, locuri noi, cu o evidentă rece, apăreau deja școala, linia simetrică a băncilor, zidurile severe, catedra dela care s'ar fi ridicat, cu un accent de muștrare, sărmanul meu glas neobișnuit cu formula pedagogică.

Deschisei din nou plicul, mașina-licește. Aruncai din nou privirea pe hărtia aceea timbrată, semnată din unul din acele scrisuri perfecte care alcătuiesc cel mai mare merit al funcționarilor de minister. Totul era estetic; iar numele meu scris cu litere clare și rotunde...

Un glas răsună deodată în odaie... — Carlo! Carlo!

Ușa se deschise toată și Matteo Barra, tovarășul meu de învățătură și de cameră, năvăli aproape asupra mea. Eu mă sculasem emoționat. Ce băiat bun! Portarul sau vreu prieten sau obișnuitul buletin al ministerului îi comunicaseră numirea mea...

— Cum ai aflat?... Dela cine?

Ne sărutasem. El mă privea acum cu ochii răzători.

— Am urcat scara într-o clipă! — șopti, răsuflând greu.

Își vâra mâna în piept. Scoase portofelul, notițele de »Drept Constituțional«, carnețelul în care semna cheltuielile noastre de fiecare zi. Printre hărțile apără o telegramă. O deschise, mă strase pe balcon, mi-o puse sub ochi.

— Pofim... citește! — exclamă — E mama. Am știut-o dela dânsa...

Citii, cu mirare:

— Caterina consimte împreună familiei. Totul gata. Vino peirci aici sărbătorile. Te binecuvintez. Carmela.

— Nu înțelegi? — exclamă Matteo Barra — N'ai înțeles?

Mă înșor. Plec.

— Pleci!

— Desigur! — și începu să cutreere odaia cu pași mari. — Și ce vrei să aștept? N'ai citit? Spune »totul gata«...

Se opri în fața mea... Imi puse mâna pe umăr.

— Îți aduci aminte de Caterina, nu-i așa? De mătușa ei călugăriță?

...Mătușa aceea a murit la optzeci de ani! Requiescat! Și Caterina moștenește. Îți aduci aminte ce lupte, ce bătălii, ce desperări? Ei bine, acum numai e nimic... Totul e la loc...

Părinții ei îmi scriu scrisori extrem de afectuoase... Și dânsa!... Dânsa, nu poți să-ți închipui! E fericită, mândră de doctoratul meu. Înțelegi, avem un doctorat acum... Doctore în utroque... Ah, Dumnezeu! Sunt mulțumit, vezi, mulțumit! Hai la masă.

Plătesc eu. Vreau să plătesc eu!

Se opri. Mă privi mirat. Mă apucă de braț și mă sgudui, față în față.

— Dar ce ai? Carlo? Ce ai?

Privi în jur, ca pentru a întreba despre tăcerea mea, pereții triști și reci ai odăitei. Eu rămăseseam în picioare între geamurile și obloanele balconului. Era o clipă în care întunecată stradă Majorani, acolo în apropierea tribu-

lului, tăcea, cuprinsă în întregime de acea firească melancolie a serii ce coboară, de tristețea caracteristică ceasului în care îți se pare că sufletele toate se reculeg. Deodată o lumină strălucă afară. La etajul întâi, în fața balconului nostru, felinarul din colț fusese aprins. Înaintea mea, cu obrazul înroșit de acea bruscă lumină exterioară, Barra îmi întindea mâinile. Le apucași și i le strânsei, în tăcere.

— Dar ce ai? — repetă — Trebuie să-mi dai un răspuns!

Bălbăii:

— Ascultă... Credeam... Mi se părea rău că știai...

— Ei bine? Ce?

— Am primit numirea, iată: numirea de profesor...

— Cum! — exclamă — Adevărat?...

— Îi arătai măsuta pe care luminăcea din afară abia reușea să arate, lăzii; penumbră, foaia binecuvântată. Barra o luă, se apropiă iarăși de geamuri, o ceti în grabă.

— Doamne!... Dar cum!... Și tu mi-ai spus nimic!

— Ce importanță putea să aibă?

— Cum! mie! Dar mă interesa foarte mult, mă interesa! Dar eu...

mângăiere pentru un prieten!... Carlo epe. Ce dracu! Trebuia să-mi spui numai decât... Bravo!... Sunt mulțumit... la tina

tă-te aranjat, deci. Sunt mulțumit... Aprinsese uțima bucată de la mănare ce mai rămăsese și acum...

era preocupat să vâre și să îndese în grăbă într'un geamantan câteva cărți, niște cărți, o pereche de ghete, o peria, umbra dela un capăt la celălalt al odăitei, scotocind peste tot, mărind încălțatul cu tacetul bagajul său. Și în timp ce pul acesta continua:

— Da... Trebuie să te socotești și norocos hai. Nu găsești?... Vieța a tot sigurată. Ce, gumești?... la spune n'ai văzut cumva pieptenii mei?... Nu ubruș deranja. Iată-i. Deci... Îți spuneam să-mi mulțumești lui Dumnezeu! Da, da, sunt satisfacții meritate. Tu ești bun, ai talent splendid, ai putea face lucruri mari. Da, da. Dar pe astfel de vremuri... Vieța... Viitorul...

Ce cuvinte goale, neînsemnate, bănaie! Îi interesa oare într'adevăr norocul meu?...

În penumbră, reasezându-mă laolătea mesii, zâmbii cu amărăciune. Barra, sfârșise acum discursul său. Pregătise geamantanul. Și părea nehotărât, umilit, părea. Vroia să-mi spuie desigur că ceasul plecării se apropia, că trebuia să plece.

Și în tăcerea odăitei, fără să ne vedem aproape, ne înțelesesăm: fluidul gândurilor noastre se întalni. Prietenia noastră se rupea: nici unuia din noi nu-i mai păsa acum de celălalt.

— Du-te — șoptii.

Și mi se păru că răspund, cu răceală, la ceea ce el n'avea curajul să-mi spună.

— Ascultă — spuse el, hotărându-se. Am un ceas. Timpul de a ține ceva împreună. Vii?

— Nu. Nu mi-e foame.

— Nu vii?

deletniciri care nu se potriveau cu talentele sale.

Însurat cu Constanța Weber, femeie cu mult bun simț, plăcută și cum se cade cu care avu șase copii, se puse pe lucru cu multă ardoare și compuse nemuritoarele capo d'opere; Don Juan, Nunta lui Figaro, Flautul fermecat, Clemența lui Titus și Requiem.

Înlesnirea sa de compunere era minunată: în ajunul reprezentației lui Don Juan nu scrisese încă uvertura. O scrisese în trei ceasuri, și copiii abia avură vreme să prescrie părțile pentru orchestră.

Fără repetiții, împărți foile încă umede muzicanților și, îi puse să execute la prima vedere această simfonie, care transportă de entuziasm pe toți auditorii.

Haydn a spus de el, cu acest prilej:

— Tot ce știu și pot afirma, e că Mozart e cel mai mare compozitor al epocii noastre.

Mozart a murit la vârsta de 36 de ani, dar a lăsat posterității 800 de compoziții care îl fac să fie conside-

rat ca un maestru unic și superior în toate genurile.

Ca pianist, el întrecu pe toți pianistii din timpul său, în așa chip încât ei atribuiău dibăcia lui unui înalt magic pe care îl purta în deget.

Auzind de aceasta el scoase înmănușul, nu-l mai purta, dar cânta firesc tot așa de bine. Mai cu seamă mână C-siângă avea un joc de o înfeală notorită comparabilă. El cânta îndată ce-l rugă cineva și răspundea cu spirit criticilor pretențioase.

Odată împăratul Iosef II îi zise la despre o compoziție:

— Prea e savantă pentru noi; presă sunt note multe în ea.

Mozart răspunse:

— Sire sunt atâtea note câte te buesc.

Correspondența lui Mozart, publicată mai târziu, face să se cunoască bine inima lui bună, dragostea de familie, devotamentul către prieteni. În ea se vede idealul lui creștin care nu murdărește geniul prin opere ușoare și nu caută inspirație decât în seninamentele cele mai nobile.

— Nu.
— Ai mâncat?
— Nu, nu e adevărat.
Urmă o tăcere.
— Călătorie bună — adăogai —
Iorocul să te ajute...
Mă sculasem. El se apropia de mine,
enat.

— Cel puțin... — șopti — îmbrăți-
șază-mă cel puțin...

Il îmbrățișai. În clipa aceea simții
sufletul-mi slăbind. Simții că Barra fu-
ese, la urma urmei, tovarășul meu de
ădejdi, de bucurii, de lipsuri... Inima
mea bătea lângă a lui atât de tare, atât
de tare...

Si un fior de nestăpânit mă cuprinsese;
fătul mi se strânse...

Dar, brusc, din sufletul îndurerat
măndru, izvorii acestei clipe indoel-
ice. Barra mi se păru vulgar și ipo-
rit; graba lui mă scârbi.

— Dute, dute! — exclamai.

Și la ușă, pe când li întindem mâna
un avânt de mânie și de dispreț mă
icu s'o retrag.

— Dute! — spusei — Adio!... Poți
te duci!... Fii fericit!...

— Adio!... — șopti Barra, sfios.
Coborî scările, înainte încet, apoi
pepede de tot. Închisei ușa.

Mă îndreptai spre lampă și o
stinsesi.

Intinericul domni din nou în odăiță.
Pe colțul ferestrei străluci, mai puternic,
reflexul roșietic al felinului, și mi se
ăru că strada Majoranei devenea mai
întunecată, mai tăcută.

Simții că cedam. Cântai patul, pi-
șăii plapoma rece, mă lăsa deasupra.
Tăcerea era adâncă. Jos, la stradă,
rânzătoare de fructe, o schilodă,
și adormea copilul cu un cântec mo-
noton.

Afundai capul în perene; și isbucni-
brusc în plâns.

Trad: Ovid O. Densușeanu.

Spectacolele zilei

Teatrul orașenesc.

Duminecă cu începere dela orele 3
p. m., „Prințesa circului“ operetă. La
orele 7 „Cântărețul tristeții sale“ dramă.
La orele 9, „Scumpă micuță“ operetă.

Cinema Apollo.

Duminecă la orele 11 p. m. mare
matineu. După masă va rula „Pierirea
indienilor“ (Florile albe). Mare film
istoric din viața indienilor roșii în 12
acte mari.

Cinema Urania.

Duminecă la orele 11 p. m. matineu.
După masă va rula frumosul film
„Ceasul cu trei cucuri“ în 7 acte.

Din județ

Din Ineu.

Sabău Gheorghe, locuitor din Ineu,
în etate de 30 ani, s'a sinucis prin
strângulare. Motivele cari l-au deter-
minat la aceasta faptă disperată, nu au
putut fi stabilite până în prezent.
Cazul se cercetează din partea au-
torităților.

Din Zărand

Indivizi necunoscuți s'au introdus pe
neobservate în locuința lui Nădab Iosif,
și au furat mai multe lucruri casnice
împreună cu suma de lei 1000.
Cazul se cercetează.

Din Radna

Comerciantul Matei Nasódy din
Radna, a fost păgubit până la valoarea
de 12.000 lei furându-se lucruri din
prăvălie, din partea unor indivizi ne-
cunoscuți, cari s'au introdus în pră-
vălie pe neobservate.

INFORMATIUNI

On. abonații ziarului nostru
sunt rugați a lua la cunoștință
că, expirarea abonamentului nu
se socotește dela data emiterii
chitanței de abonament, ci dela
data, când primesc ziarul nostru
primadat.

Administrația.

Fratele M. S. Regelul vine în România

„Adevărul“ anunță că fratele M.
S. Regelul Ferdinand Vilhelm de Ho-
henzolern va sosi încurând la Bucu-
rești.

Noul atașat francez

București. — Azi a sosit în Capi-
tală dl Clanchant, noul reprezentant
al Franței pentru România. Acesta
înainte era reprezentantul Franței la
Budapesta.

Demisia membrilor con- siliului C. F. R.

Guvernul a acceptat demisia con-
siliului C. F. R. și cu ziua de azi a
și făcut numirea consiliului de con-
ducere în frunte cu dl Mihail Ionescu.

Logodnă

Dl Virgil Mihujia, notarul comunei
Moneasa, (fiul învățătorului din Mica-
laca) a logodit pe frumoasa Tenjica
Babeu fiică de preot, nepoata doam-
nei preotese, Dumitru Popa din
Cuvin.

Sincerile noastre felicitări.

Situația Sovietelor în Anglia

Londra. — Situația Sovietelor în
Anglia din zi ce merge se slăbește.
Se așteaptă expulzarea reprezentan-
tului sovietic de pe teritoriul țării. An-
glia la tot cazul ar pierde mult prin
aceasta.

Omul cu 399 de nume...

— Poveste de necrezut. — Câte scrisori atâtea iscălituri. —
Când n'ai registrele în ordine —

Reportajul polițienesc dintr'un ziar
de ieri, cuprindea povestea unui pun-
gaș, care opera sub două nume într'a-
ceiași meserie: sondarea buzunarelor
altora. Deși atât de simplu, faptul ace-
sta a produs însă încurcături. Ce în-
curcături polițienescii s'ar produce însă
dintr'un caz unde pungășul ar avea sute
de nume, apărând în fața autorităților
mereu și mereu sub altă față. Iată ce
i sa întâmplat nu de mult severei po-
liții engleze din Londra, cu un astfel
de caz.

Când două scrisori la fel, poartă iscălituri deosebite

Într'o bună zi, prefectura poliției
londoneze, primește un denunț întovă-
rășit de două scrisori, din partea unui
cunoscut colonel. El se plângea împo-
triva unui individ „care i-a cerut un
ajutor, și care peste o săptămână l-a
scris din nou, însă sub alt nume, că-
rându-i și de astădată alt ajutor, bă-
nesc. Scrisorile erau adresate din ace-
laș loc și aveau aceeași caligrafie, atâtea
doar că într'una expeditorul se numea
pe sine X. Y. „fost luptător pe frontul
cutare de sub comanda dvoastre“ ajuns
acum la strămoare, și la cealaltă
„văduva de război Z“, al cărei soț
și fu au murit vitejește pe câmpul de
luptă“. Cum pentru trimiterea ajutoru-
lui cerut expeditorul n'a năut să-și co-
munică adresa exactă, poliția a dat ro-
pede de el și l-a arestat în persoana
unui vechiu cunoscut al închiriazilor,
despre care s'a crezut că a dispărut
sau s'a cumințit. La interogator a
mărturisit apoi lucruri interesante, de-
spre faptul cum trăia boarește fără nici
un fel de muncă.

O desmintire a dlui ministru Trancu-Iași

București. — Dl ministru Trancu-
Iași a declarat înaintea reprezentanți-
lor presei că nu are cunoștință des-
pre faptul că dsa, ar fi „predestinat
pentru postul de primar al Capitalei.
Domniasa a zis că, are de realizat
multe planuri frumoase și bune pentru
binele dezvoltării Cooperățiilor din
țară, și până nu le-a putut aduce la
îndeplinire, nici la un caz nu poate
părăsi ministerul, a cărui conducere o
are.

Personale

Dl Mitra Alexandru Iosif, a fost
reprimat în serviciul Casei Cercuale
pentru Asigurările Sociale Arad, și cu
începere dela data de 1 Februarie a.
c. a preluat serviciul de Secretar
Sanitar al susamintitei instituții.

Urăm confratelui nostru tot binele
în noul serviciu.

Târg de mostre

Târgul de mostre III. Internațional
din Poznan. Camera de Comerț și de
Industrie din Arad, aduce la cuno-
ștință generală, că târgul de mostre
III. Internațional din Poznan va avea
loc în zilele 1—8 Mai 1927.

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și
județ, luați masa numai la restau-
rantul românesc „PALACE“,
Arad, Strada Ionel C. Brătianu.

Mâncări bune și ieftine. : serviciu punctual.

ții fiului său. S'a întâmplat însă ca
peste o săptămână colonelul să fie de-
corat pentru merite militare și din prea
mare zel profesional, excecucul a uitat
că i-a mai scris și l-a felicitat din nou,
acum sub alt nume, cerându-i iarăși
ajutorul.

A fost o mică dar fatală trecere cu
vederea, peste foaia ultimă a registru-
lui de expediție. Căci asemeni eroului
din romanul lui Murger, care are con-
dică cu calendar dela cine să ceară
împrumutul în fiecare zi, fără să se
încurce niciodată, așa și pungășul no-
stru, conducea registrul special. Ghinio-
nul însă își bate joc de orice grije și
prevedere. Sesizată poliția, l-a prins și
l-a judecat în grabă. Numele cel de a
400-lea, care trebuia să fie ultimul din
acest sistem, pentru nestatornicia omu-
lui, s'a răsunat cu vârf și îndesat. El
a încercat socotelile, el a încheiat o
carieră și el și-a dat stăpânul ingerat,
pe mâna poliției. Pentru fatalități și
cârtitori poate nu e indiferent faptul
că numele din urmă, care a făcut toate
acestea, e un nume de femeie.

BURSA

Cursurile devizelor Zürich

Inchiderea dela 5 Februarie 1927

Berlin	12322.50
Amsterdam	208.—
New-York	520.—
Londra	2521.75
Paris	2044.50
Milano	2222.50
Praga	1539.50
Budapesta	9090.—
Belgrad	913.50
București	295.—
Varșovia	57.50
Viena	7330.—

BUCUREȘTI

Devize

Paris	710.—
Berlin	42.70
Londra	873.—
New-York	180.—
Italia	780.—
Elveția	3470.—
Viena	25.40
Praga	535.—

Valute

Napoleon	720.—
Mărci	42.50
Leva	125.—
Lire otomane	88.—
Lire sterline	870.—
Fr. rancezi	—7.05
Fr. elvețieni	34.50
Lire italiene	7.80
Drahme	2.10
Dinari	3.10
Dolari	179.—
Marca poloneză	20.—
Cor. austr.	25.50
Cor. ung.	—
Cor. cehoslov.	5.40.—

Cetiți și răspândiți Cuvântul Ardealului

BECURILE uzate pe lângă su-
praplătire le schimbăm cu nouă,
sticle și obiecte de porțelan spartă
le lipim special, cadre pentru
tablouri și lucrări de sticlărie pe
lângă prețuri ieftine la sticlărie

SCHWARCZ Arad,

lângă biserica izraelită. 484

Ce s'a întâmplat?

Anume el a felicitat pe colonelul,
despre care am vorbit, cu ocazia nun-

La începutul lunii Martie permutăm prăvălia noastră viz-a-viz de Primăria oraşului

FRĂȚII APPONYI

Din cauza permu
prețuri foarte redu

Dacă vrei să dejezezi sau să cini ieftin și să fii servit
ooo conștiincios caută ooo
hala de vin a viticulturii „Minorităților”
aranjată cu gust. Arad, Str. Brătianu No 2. — Vinuri escelente!
Deschis până la ora 12. ooo 511

Cea mai bună și frumoasă distracție pentru o familie

Radio-Technica dela țară un aparat

Radio!

Cel mai eficient magazin de bransă! * * * Cereți prospect!

RADIO-Technica, Timișoara

L., Piața Sft. Gheorghe. (559) Telefon: 3-56.

Krön și Vandraesek

și-a mutat biroul din Strada Take Ionescu
(fost Sárossy-ueca) No. 7/a, în Strada Le.
Av. Sava No. 9 (fost Kiss-u.). 536

Dacă te dor picioarele sau tălpile nu suferi și nu amâna îngrijirea lor și caută atelierul lui
IOAN RADA pantofar în Arad, Str. Caragiale Nr. 20., care toarnă
imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai suferinzi
picioare ghete comode. 279

Auchete și cununi ocazionale foarte frumoase, flori în diferite
variațiuni, asortiment bogat cu prețuri convenabile
florăria JANOSI,
ARAD, Str. Eminescu 20-22. ATENȚIE! Firma JANOSI exclusiv
numai în Str. Eminescu 20-22 există. Celelalte cu numele Janosi
folosesc nume fals. 262

Aducem la cunoștința proprietarilor și acelor pe cari îi interesează
tractorul FORDSON, că începând cu data de 14 Febr. începem un nou

Curs FORDSON

fără nici o taxă, la care ne vom ocupa exclusiv
numai cu manipularea și ținerea în bună stare a tractoarelor FORDSON.
Insinuări de admitere se primesc numai la

Intreprinderea de Mașini și Automobile, Arad
Calea Rădnei Nr. 37-39. 581

„ARADANA” Societate Comercială și Industrială pe acțiuni în Arad.

CONVOCARE.

Direcțiunea Societății comerciale și industriale pe acțiuni „ARADANA” în virtutea art. 4 din statute convoacă prin aceasta pe
Domnii acționari la a

VII-a Adunare generală ordinară

care se va ține în Arad la 20 Februarie 1927, Duminică la orele 11 a. m. în localurile institutului „ARADANA” Bulev. Regele Ferdinand
I. No. 40, cu următoarea

ORDINEA DE ZI: 1. Raportul Direcțiunii și al Consiliului de Cenzori, stabilirea bilanțului și descărcarea Consiliului de Administrație și Cenzori pentru gestiunea anului 1926.

2. Deciderea asupra distribuirii profitului net.

3. Modificarea Statutelor (Cap. I. Art. I alineatul prim a fost: Denumirea societății este: „ARADANA” societate comercială și industrială pe acțiuni, care se modifică: Denumirea societății este „ARADANA” Bancă de Credit pentru Industrie și Comerț s. a.)

4. Alegerea membrilor în Consiliul de Administrație pe un period de 4 ani.

5. Alegerea membrilor în Consiliul de Cenzori pe un period de un an.

6. Eventuale alte propuneri prezentate Direcțiunii în sensul Art. 13 din Statute cu 48 ore înainte de adunare.

Arad, din ședința Direcțiunii ținută la 13 Ianuarie 1927,

Direcțiunea institutului „ARADANA” societate comercială și industrială pe acțiuni.

NB Acei domni acționari, cari voiesc să-și exercite dreptul de votare, trebuie să-și anunțe Direcțiunii participarea cu 24 ore înainte de a se ține adunarea generală (Art. 12 din statute).

Active CONTUL BILANȚ încheiat la 31 Decembrie 1926 Passive

Casa în numerar	1167021	81	Capital social		7500000
Efecte de primit	19255656	50	Fond de rezervă	686847	71
Imprumut de Cont curent	5406141	53	Fond de penziune	358413	40
Cointeresări	2000000	—	Depuneri spre fructificare		4704889
Efecte publice și acțiuni	980200	—	Reescont la Banca Națională	2600000	—
Imobile	620000	—	Giro la Banca Națională	4850000	—
Conturi Curente Debitoare	1806077	15	Scont la Banca Românească	3460000	—
Mobilier și casse de fier	1	—	Bănci	2602200	—
Spirit și spirituoase și alte mărfuri	1646025	82	Soc. Națională de Cred. Ind.		1855000
			Conturi curente creditoare		744116
			Dividende neridicate		59627
			Depozite pentru vase și saci		125983
			Interese cuvenite anului 1927		204920
			Profit transpus din 1925	47887	53
			Profit curat	3071537	96
					3119425
					49
					32881123
					81

CONTURI DE ORDINE

Titluri în depozit	427500	—	Depozit de titluri	427500	—
Cauțiuni statutare	322500	—	Depozite de cauțiuni statutare	322500	—
Garantii de efecte	4003000	—	Depozite de efecte	4003000	—
Livrete în depozit	220000	—	Depozite de livrete	220000	—
Titluri libere în depozit	423500	—	Depozite de titluri libere	423500	—
Mărfuri în depozit	1322500	—	Depozite de mărfuri	1322524	—
Deținători de efecte proprii	1625200	—	Depozitari de titluri proprii	1625200	—
					8344224
					8344224

Arad, la 31 Decembrie 1926.

Pentru contabilitate: Ioan Tatu m. p. director executiv, expert contabil.

DIRECȚIUNEA: Dr. Mihail Mărcuș m. p. președinte, Vasile V. Stefan m. p., Dr. Iustin Mărgieș m. p., Dr. Teodor Pap m. p.,
Teodor Stan m. p., Mihail Constantin m. p., Cornei Lazar m. p., Ioan Chera m. p.

Verificat și găsit conform cu registrele și realitățile. — CONSILIUL DE CENZORI: Maxim I. Vulcu m. p., Palcu Lazar m. p.,
Aug. Butariu m. p., Gh. Dumitrescu m. p., Gi. Petrescu m. p.

Cenzurată Prefectura Județului.

Imprimeria Județului S. A.

Mica public

De vânzare în Ar

Calea Bănatului No
dire nouă, modernă cu
cunțe mari, grădină a
formațiuni la proprieț

În toată ziua mezel
pete, carne de porc
clisă, tofelul de cărn
pete la

Șumandan Gheorghe
Bulev. Regele Ferdinand
Cer sprijinul Onor. public

Haine (blous?) cu
veste, Poulle-uri, ciorapi, a
elegante de mătase, tricor
se capătă pe lângă prețuri
SZÁNTÓ, Str. Em
Arad.

Primăria comunei

Nr. 69—1927.

Publicațiune

Primăria comunei
licitație publică în 20
Februarie 1927 în
pentru confecționarea
iară a guarzilor com
form prescripțiunei în
Licitația se va ține
formată cu legea co
publice, cu oferte închi
gilate.

Condițiunile se pot
biroul notarial.
Șepreuș, la 28 ian.

Primar: Pări Iosif. No

Serviciul Economic

Nr. 1824—1927.

Publicațiune

Se aduce la cunoș
rală, că pentru darea
prindere a lucrărilor de
a pavajului de asfalt, la
20 Aprilie a. c. la ora
se ține licitație publică
închise în biroul Servici
nomic (Primăria etaj, a
104) în conformitate cu
următorii din legea as
tabilității publice.

Caietul de sarcini se
dea la Serviciul econom
oficioase.

Arad, la 4 Februarie

Serviciul

Publicațiune

Se aduce la cunoș
rilor, că în ziua de 16
a. c. la orele 10 dim
Cetate la Depozitul și
Arad, se va ține licita
în conformitate cu lege
bilității publice, pentru
a 130 000 kgr. țărăță d
Informațiuni la Man
toate zilele de lucru la
8—12 și 15—18.

Manutanța Ar